

‘Verplanten van grote bomen niet altijd succesvol’

Roel Vermeulen kijkt met een andere blik naar het verplanten van bomen

Het verplanten van bomen vindt op grote schaal plaats en veel bedrijven als Nationale Bomenbank verdienen er hun brood mee. Maar hoewel het veel gebeurt, is niet iedereen er per se een uitgesproken fan van. Roel Vermeulen van het gelijknamige ingenieursbedrijf uit Zeeland (Vermeulen Boomadvies) laat een kritisch geluid horen.

Potentie

‘Ik weet dat er in de provincie Noord-Brabant op diverse locaties grote bomen zijn verplant waarbij dat niet goed is gegaan’, zegt Vermeulen. ‘Het is echt niet zo dat ik alleen deze slechte voorbeelden noem’, verzekert hij. ‘Anderzijds ken ik ook niet veel geslaagde verplantingen. Dat wil niet zeggen dat ze er niet zijn; er zijn ongetwijfeld ook geslaagde projecten. Al blijft het de vraag of deze bomen hergroeien tot de potentie die ze hadden vóór de verplanting.’ In tabel zijn enkele voorbeelden opgenomen van bomen waarbij Vermeulen Boomadvies direct of indirect is betrokken.

Projecten

‘Over het verplanten van kleinere maten hebben we het nu niet’, zegt Vermeulen. ‘Maar ook daarover durf ik te stellen dat zeker de helft binnen vijf jaar wordt omgezaagd, afgaande op alle projecten die ik de afgelopen jaren heb gemonitord. Twee jaar geleden werden langs de provinciale weg N324 tussen Oss en Schaijk bijna honderd zomereiken verplant in mei, zonder dat daar ook maar enige voorbereiding bij kwam kijken. Ik riep toen heel hard dat ze allemaal in het eerste jaar zouden afsterven. Ik had het mis: 75 procent stierf in het eerste jaar, de rest dit jaar.’

Kosten

Zoals bij alles, is er ook bij verplantingen een kostenplaatje. Wat zijn de kosten, wat zijn de baten? ‘Uiteraard moet je daar goed naar kijken’, zegt Vermeulen. ‘Neem bijvoorbeeld de

Roel Vermeulen

platanen langs de Randweg in Den Bosch. Die zijn nog nauwelijks gegroeid en ze staan er bijna tien jaar. Ik weet niet wat de kosten waren, maar stel dat dit rond de 3500 euro per stuk bedroeg. Voor dat bedrag kun je platanen kopen in de maat 25 - 30 en dan ook nog de groeiplaats fors verbeteren en supergoede nazorg leveren. Nieuwe platanen hadden waarschijnlijk na tien jaar bijna de omvang bereikt van de platanen die zijn verplant, maar dan met een betere toekomst.’

Conclusie

‘Mijn conclusie is dan ook als volgt’, zegt Vermeulen: ‘Het verplanten van grote bomen is zeker niet altijd succesvol. De feiten in de tabel spreken voor zich. Eigenlijk doen al die bomen het na tien jaar nog niet goed, zelfs de platanen niet. In vrijwel alle situaties hebben de bomen nu slechtere omstandigheden dan op hun vorige standplaats. Ook was er in alle gevallen geen of slechts beperkte aandacht voor de toekomstige groeiplaats rondom de boom. De

‘Ik riep toen heel hard dat ze allemaal in het eerste jaar zouden afsterven’

LOCATIE	BOOMSOORT	DIAMETER	CONDITIE	GEMAAKTE	DATUM	REDEN/OPMERKINGEN
				SCHEUTLENGTE	VERPLANTING	
Goirle Oude Kerkstr.	Platanus x hispanica	80 cm	redelijk	+	ca. 13 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw
Oss Driek van Erpstr.	Juglans regia	60 cm	slecht	--	ca. 10 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw. Groeiplaatsverbetering uitgevoerd
Den Bosch A2	Tilia x europaea (4 stuks)	60 - 100 cm	matig	-	ca. 15 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw. Groeiplaatsverbetering uitgevoerd en krijgt extra watergiften. Onderzoek uitgevoerd. Na 15 jaar geen wortels buiten kluit
Eindhoven Laboratoriumstr.	Acer saccharinum	75 cm	dood	--	ca. 10 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw. Inmiddels gekapt
	Aesculus carnea	75 cm	dood	--	ca. 10 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw. Inmiddels gekapt
	Acer saccharinum	75 cm	dood	--	ca. 10 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw. Inmiddels gekapt
Den Bosch Randweg	Platanus x hispanica (8 stuks)	50 - 60 cm	matig - redelijk	- \ +	ca. 10 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw
Tilburg Gasthuisring	Acer pseudoplatanus	70 cm	matig	-	ca. 10 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw.
Weert + Knoopkruid	Quercus robur	80 cm	dood	--	ca. 5 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw
Den Bosch Vlijmenseweg	Tilia x europaea (> 10 stuks)	50 - 70 cm	matig	-	ca. 13 jaar	Plaats maken voor nieuwe weg
Eindhoven G. van Heutszln	Pterocarya fraxinifolia	100 cm	matig	-	ca. 8 jaar	Plaats maken voor nieuwbouw
						Aantasting parasitaire houtrotschimmel

lindeboom langs de A2, bijvoorbeeld, is in heel slechte grond gezet. De wortels zijn na ruim 15 jaar amper buiten de kluit gegroeid waarmee ze zijn verplant. Dat kun je duidelijk zien als je de bomen bekijkt.' In alle bovengenoemde voorbeelden zijn de bomen verplant omdat deze moesten wijken voor nieuwbouw. In bijna alle gevallen is de betreffende projectontwikkelaar opgelegd de bomen te verplanten. Niet de meest ideale opdrachtgever.

Advies

Wat is dan het beste? Fysiek verplanten kan iedereen, betoogt Vermeulen. 'Uitgraven, kraan erbij en klaar. Maar een goede voorbereiding van een verplanting, goede compenserende snoei en nazorg en zorgen voor een geschikte toekomstige groeiplaats, dat kan alleen worden uitgevoerd door goede en ervaren bedrijven. En dan nog is het vaak een kwestie van centen, want op deze laatste onderdelen wordt vaak bezuinigd.'

'En zelfs de goede en ervaren bedrijven kunnen niet toveren', gaat Vermeulen verder. 'Het fysieke deel wil iedereen wel doen, want dan kunnen ze een mooie foto plaatsen in vakbladen als deze.'

Nee zeggen tegen een verplantingsaanvraag gebeurt dus ook niet snel. Ik heb twee maal geadviseerd een oude noot niet te verplanten. In beide gevallen is de noot toch verplant. De één is dood de ander (in Oss) is bijna dood. Met een omvangrijke groeiplaatsverbetering hopen we het afsterven te voorkomen dan wel uit te stellen.

Verplantbaarheidsonderzoek

Het verplanten van bomen is dus lang niet altijd duurzaam. De kwaliteit moet flink omhoog. Het uitvalpercentage moet veel lager worden en de hergroei van de bomen moet beter. In sommige gevallen is het beter om een onafhankelijk adviesbureau een verplant-

baarheidsonderzoek te laten uitvoeren. Deze adviseur zal dan het maximaal haalbare voor de boom adviseren. Vermeulen: 'Zorg dat de boom ook na de verplanting een goede toekomst heeft. Ga voor een negen of tien! Bij een score van een zes of een zeven is het verplanten van grote bomen eigenlijk al gedoemd te mislukken. Neem dus geen genoegen met een zesjescultuur!' Vooral in zuid en oost Nederland moet de kwaliteit van aanplant flink omhoog. Zowel bij het planten van jonge bomen als bij het verplanten van kleine en grote bomen. De nieuwe droge zomers maakt het goed aanslaan van bomen erg lastig. Ons bomenvak moet groten-deels opnieuw worden uitgevonden.

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/article/34196/verplanten-van-grote-bomen-niet-altijd-succesvol

